

Diskour Lider Zafer Gouvernman dan Lasanble Nasyonal

Onorab Sylvanne Lemiel 3rd February 2026

Madanm Speaker

Koleg Manm Onorab

Tou dimoun alekout

Bonzour

Madanm Speaker, pou premye fwa dan 5an, lepep Seselwa in finalman ekout son Prezidan delivre en vre diskour lo leta nou nasyon.

Aprè 5an ki nou'n ekout bann lektir e sèman 2 èr tan isi dan sa Lasanble, Mardi le 27 Zanvye 2026, Prezidan Patrick Herminie, in deliver en vre diskour leta nou nasyon dan mwens ki 45 minit. En SONA ki bokou Seselwa in dekrir koman enn sa pa bli bon diskour lo leta nou nasyon kin deza ganny delivre.

Nou prezidan in delivre ek lepep Seselwa en SONA ki ranpli ek lespwar, konviksyon pou ou sa zenn oubyen sa dimoun aze, en SONA ki annan e osi demontre direksyon pozitif kot nou pep l bezwen arive.

Avan, mon tous lo bann pwèn for diskour Prezidan Herminie e ki sa i vèdir pou nasyon Seselwa, mon oule zis dir ki lentervansyon Onorab Georges bomaten pa devret sirprann personn.

Lider Lopozisyon dan Lasanble in montre en sel keksoz e sa i tre kler: ki li i pli enterese avek leta Myse Wavel Ramkalawan ki leta nasyon Seselwa.

Bomaten, nou'n ekout diskour lo leta bodyguard, leta loto, leta lofis 5enm Prezidan, leta pran zarm avek sekirite Prezidan. Onorab Goerges in koz lo US pe efas listwar oubyen tou sa ki LDS in fer dan sa 5an. Me Madanm Speaker, nou pa pe efas listwar, listwar pa propriete LDS, listwar se Seselwa ki decide e Seselwa in dir klerman dan dernyen eleksyon ki sa semen ki zot ti pe anmenn Sesel pa ti dan zot lentere, Seselwa in deside ekrir son prop listwar.

Madanm Speaker

Ozordi bomaten, atraver mon diskour, mon le eksplik lepep Seselwa diferans ant Gouvernman Prezidan Patrick Herminie e sa Gouvernman ki ti ekziste anba Myse Ramkalawan.

Mon le montre diferans ant polisi US e polisi LDS.

E mon le montre lepep Seselwa, anba gidans Prezidan Herminie, kote ki US i le anmenn nou pei.

Onorab Georges dan son deliberasyon in koz lo nou lekonmi, in koz lo nou bann mezir ki Prezidan in anonse dan son program 100 zour, e la petet I pe dir ki LDS in kit nou avek en rezerv enkywayab, ki zot bann polisi ekonomik ti pe fer mervay e ki US pou fer fait pei akoz nou'n vin ouver avek tou sa mezir. Petet I pe demande kote larzan pou sorti pou tou sa mezir ki Prezidan in anonse.

Madanm Speaker

Annou analiz leta nou lekonmi.

I vre ki nou lekonmi i stab.

I vre ki rezerv i stab.

I vre ki lendistri tourism in byen performen.

I vre ki lo papye tou i zoli.

Me, premyerman, eski Onorab Georges i bliye ki lekonomi Sesel ti stab an 2020?

Ki ler Prezidan Faure ti kit lofis ki kof ti plen malgre bann fo deklarasyon Myse Ramkalawan?

Ki olye kof vid e kales kase, ki zot tin erit enn bann lekonomi pli performan dan larezyon?

Ki sa i rezon prensipal akòz ki anysen ladministrasyon in nobou absorb lenpak ekonomik kriz kovid?

Ki Sesel an 2020 ti lo larout pou pli gran kwasans ekonomik dan nou listwar avan kovid?

Realite, **Madanm Speaker**, i ki, Prezidan Faure avek en gouvènmman US ki ti kit Sesel avek en lekonomi solid an 2020 e se sa ki LDS ti erite.

Larzan ki dan rezerv i prodwi zefor lepep Seselwa.

I rezilta travay dir sa pep.

I rezilta sakrifis ki bann lakour in fer, fardo ki lepep in anmennen pou ki ansanm noun sirmont lenpak kovid.

E sa i anmenn mwan lo mon twazyenm pwen.

Sa lekonomi e rezerv ki Onorab Georges in koz lo la, parey Prezidan Herminie in demontre dan son diskour, sa lekonomi i stab lo papye.

Nou vwar zoli sif, gro gro sif.

Me Madanm Speaker

Seselwa, pa reste dan rezerv labank santral.

Seselwa pa manz papye.

Seselwa pa pey zot bill avek rapor finansyel.

Realite i ki anba LDS Seselwa pann benefisye.

Okontrer, Seselwa in vin pli mizer.

E Onorab Georges e LDS pa ankor konpran sa.

Oubyen zot pa anvi konpran gro difikilte kin ekziste dan sa pei pour sa dernyen 5an.

Akoz LDS, pa enterese avek byenet mazorite Seselwa ki viv en lavi ordiner e ki ti pe ‘struggle’ anba zot bann polisi kapitalis e liberal.

Madanm Speaker,

Pandan sa dernyen 5an, Seselwa in vwar pou zot menm, ki kalite polisi ekonomik ki LDS ti vin avek.

Olye met larzan dan pos Seselwa parey zot tin promet, LDS ti pe trangle lepep Seselwa.

Zot filozofi ekonomik ki Seselwa in rezete apre zis 5an, i baze lo en model devlopman kin fel.

Si Seselwa pa konpran ki si sa en model ekonomik liberal e kapitals, nou annan zis pou get sa derynen 5 an anba LDS.

Larises in ganny kre wi, lekonomi in grandi vre e rezerv in ogmante.

Me, parey nou’n vwar e parey nou vwar dan tou bann pei ki enplimant sa kalite polisi ekonomik, larises pa ‘trickle down’ parey zot fer nou kwar.

Non, **Madanm Speaker**, larises pa desann kot bann ki anba, kot gran mazorite dimoun ki dan bezwen i viv.

Okontrer larises i reste anler e bann ki anler, the few, not the many' i vin pli ris.

Eski ki dimoun la deor i konnen ki 10% popilasyon lemonn, bann ki anler, i posed 75% larises global?

Annou pran en senp lekzanp pou met sa an konteks **Madanm Speaker.**

Si lemonn ti servi roudi, sa i vadir, ki lo sak 100 roudi ki dan sirkilasyon, 75 roudi i dan lanmen sa pti group.

Larestan dimoun, 90% popilasyon global i viv lo zis 25roudi.

Se sa kalite sistenm ekonomi ki LDS in pratike pou 5an Sesel e son rezilta i evidan dan soufrans mazorite sa pep ki trimouse zis pou manze.

Madanm Speaker,

Anba sa menm sistenm 50% popilasyon lemonn, lanmwatye dimoun, i posed zis 2% larises global.

Ankor, annou servi roudi koman lekzanp, sa i vadir ki lo sak 100 roudi, lanmwatye nou popilasyon i viv lo zis 2 roudi.

Pou bann ki pa konpran ki US pe koz lo la ler nou dir: For the Many, Not the Few- sa i sa realite ki ekziste dan lemonn ozordi **Madanm Speaker.**

En sistenm ekonomik ki eksplwat travayer, ki olye partaz larises zot sere e zis en bann ki kontinyen benefisye tandis ki mazorite dimoun i bezwen travay plis, sakrifye plis e andet zot zis pou manze.

Me olye, dir non, sa pa normal, LDS in adopte sa filosofi ekonomik koman en palto fann deryer e enpoz li lo nou pep.

Ozordi, dan lemonn e dan Sesel i annan en realite ki bokou dimoun i ignore.

I anann ase larzan pou elimin lapovrete. Larises in ganny kre, i la e pe kontinyelman ganny kre. Se sa ki gouvernman opouwwar pe fer e pou fer.

Le kontrer avek sa gouvernman avan, ki ti refize partaze.

Sa i apel vorasite.

Mon pa pe koz lo lasarite **Madanm Speaker**, mon pe koz lo distribisyon larises dan en fason ki ekitab e ki zis.

Ozordi, dan serten bann pei pli ris omonn nou vwar pli gran dekalaz ekonomik kin deza ekziste ant sa ki annan-ant bann bilyoner, ek mazorite, ki vin pli pov.

Onorab Georges i koz lo statistik, wi, lo papye larzan i la, me leta ekonomik nasyon Seselwa sa dernyen 5an anba sistenm liberal kapitals LDS pa reflekte sa realite.

E ki nou vwar?

Plis inegalite e plis lenzistis sosyal kot mazorite dimoun i forse viv dizour a lannmen.

E ozordi, Onorab Georges, i le fer nou kwar ki zot ti pe byen zer nou lekonomi.

Kestyon Madanm Speaker, i pour ki?

Pour ki ki zot ti pe zer sa lekonomi?

For the many or the few?

Larepons i senp, for the few, akòz the many, mazorite lepep Seselwa in met zot deor.

Madanm Speaker

Onorab Georges endirekteman pe demande kote pou ganny larzan.

Sa kalite kestyon pa drol sorti kot LDS, akòz pou zot larzan ki vin premye, e Seselwa i vin dezyenm.

Me Prezidan in koz lo lantrepriz ek loportinite lokal, nouvo fason fer e nouvo mindset.

Ozordi i 2026 e non pa 1980 Onorab Georges.

Si ou le fer larzan, si ou le agrandi ou lekonmi ou bezwen investir dan ledikasyon, dan STEM education parey Prezidan in dir, Lasyans, Teknolozi, domenn Enzenyer e Matematik.

Se sa fason ki ou kree en lafors travayer ki pli prodiktiv e pli inovatif.

Larzan **Madanm Speaker**, pou ganny kre ler nou sipòrt lantrepriz, donn Seselwa akse avek later e finansman, loportinite e sipòr.

Larzan **Madanm Speaker**, pou ganny kre atraver inovasyon e kreativite nou bann zenn.

Wi nou pou Trust the Process, me nou osi Trust nou lazenes e se dan zot ki sa Gouvernman pe investir.

Mon konstate apre ki mon ekout Prezidan Herminie, ki sa Gouvernman pou zwe sa vre rol fasilite e donn lespas e mwayen sekter prive pou vin moter nou lekonmi.

Anba LDS, Gouvernman ti pe zwe rol banker.

Zot ti pe diriz Sesel parey en biznes, zot ti pe regard profi e zis bann sif.

Me Sesel pa en biznes, e rol Gouvernman pa vin fer profi e orgmant rezerv lo ledò malere.

Se sa diferans ant Prezidan Herminie avek ansyen Prezidan.

Madanm Speaker

Prezidan in osi koz bokou lo rol ‘digitalisation’ dan nou lekonomi - enn bann pilye nou manifesto.

Mon kontan pou vwar ki Gouvernman US pe servi teknolozi pou fer lavi Seselwa pli senp, pli efikas e pli abordab.

Mon siport Prezidan akòz nou bezwen sezi bann loportinite ki teknolozi ek lentelizans artifisyel, ouswa AI pe anmennen ozordi.

Dan US, nou serye, nou responsab e nou rekonet benefis ki teknolozi i kapab anmennen dan nou lekonomi.

Dan plas servi AI online zis pou fer simagri, denigre zot prosen, nou dan US nou kwar dan servi teknolozi pou ed sektè prive e pti biznes ‘operate’ dan en lanvironman ekonomik ki azour e ki pa konplike.

Nou bi se pou permet zot pli byen servi zot letan, grandi, kre lanplwa e donn bann konsomater en pli bon servis e prodwi.

Kan sa i arive, **Madanm Speaker**, se lekonomi annantye ki grandi e alor ‘digitalisation’ i enn bann pwen for diskour Prezidan ki pou permet nou lekonomi vin pli solid ankor.

Mon felisit Prezidan Herminie pou met lanfaz lo sa size akòz bann lavansman teknolojik ozordi i sitan rapid ki nou pa kapab ‘afford’ pou ganny kit deryer.

Mon kontan vwar bann lenvestisman dan ledikasyon pou kree konesans e kapasite dan nou bann zenn pou ki zot kapab pran labar sa lekonomi modern ki pe gany kree.

Madanm Speaker,

Nou pa kapab tret en lekonomi an izolasyon zis lo rezerv e GDP me nou bezwen annan en plan serye kote nou anvi ale.

Nou bezwen vwar bann diferan mayon nou lekonomi e ranforsi bann koneksyon pou ki nou lekonomi i adapte avek bann nouvo defi anmenntan ki i reste konpetitif.

Prezidan in koz lo koripsyon dan sa dernyen 5an e ler Onorab Georges i demande kote pou gany larzan, mon oule zis dir li ki si koman en nasyon nou reissir elimin koripsyon dan sa pei, nou pou anmas plis larzan tax ki pou ed nou soutenir bann program ki benefisye lepep.

Madanm Speaker

Ler Onorab Georges i koz lo lekonomi avek labous plen, i bliye ki se nou parti kin diriz sa pei depi lendepandans e kin met fondasyon pou sa lekonomi modern ki zot ti erite an 2020.

Se nou parti, depi lendepandans, kin diriz nou lekonomi atraver botan e movetan e toultan, toultan, mon repete, nou'n met lentere e dignite lepep Seselwa premye.

Mon napa okenn dout dan vizyon Prezidan Herminie e dan konpetans nou bann profesyonel pou delivre.

Mon asire ki ansanm nou pou travay pou fer lendistri touris vin pli prodiktiv e ofer plis kalite pour ki plis reveni i reste dan nou lekonomi.

Mon konfidan ki nou kapab agrandi nou lekonomi ble atraver plis diversifikasyon.

Ki bann reform dan sekter lagrikiltir pou siport bann fermye e prodikter lokal pou ki nou redwir nou depandans lo lenportasyon

Alor Madanm Speaker,

Ler mon tann Onorab Georges pe koz lo kote nou pou gany larzan pou tou sa bann mezir ki Prezidan Herminie in anonse e akonplir dan son premye 100 zour, mon le dir li ki Gouvernman US i annan en plan ekonomik solid ki annan pour bi pa zis gard nou lekonomi stab me osi permet li grandi. Zot annan zis pou trust the process.

Par kont, mon oule osi adres en keksoz ki relye avek nou lekonomi ki monn tande bomaten e ki bokou aktivis LDS pe koz lo la online.

Madanm Speaker

I paret mwan ozordi dan Sesel, ki LDS i fer lapriyer pou nou lekonomi fel.

Olye rode ki manyer nou kapab fer en keksoz, zot rod leskiz e rezon akoz nou pa kapab.

Olye annan konfyans dan abilite nou lafors travayer e nou bann profesyonel, nou denigre nou prop frer e ser Seselwa.

Me sa kalite latitid, malgre ki i regretab i ed Seselwa ankor konpran diferans ideoloji ekonomik Prezidan Herminie e 5enm Prezidan Sesel. I osi ed Seselwa konpran akoz ki zanmen parti LDS ek son ideoloji I devret rebran sa pei ankor.

Prezidan Herminie ti baz son kanpany lo en manifesto kler: For the Many, Not the Few.

Lepep Seselwa, ti elekte li pou enplimant bann polisi e program son manifesto.

E zis dan son Premye 100, nou'n vwar en seri mezir istorik ki Prezidan in akonplir.

E Prezidan e son tim pe kontinyen travay toulezour pou redres dega ki LDS tin fer dan fabrik sosyal nou nasyon.

Pou bann ki lo koz lo ouver tiyo oubyen fer Sesel vinn en welfare state, mon annan zis en repons.

Aprè ki Seselwa in martirize e tin ganny sere pou 5an, aprè ki lepep ti pe mor avek laswaf, si ler nou donn Seselwa delo pou bwar, zot apel sa ouver tiyo, be LDS pa konpran bezwen sa pep.

Madanm Speaker

Pandan sa dernyen 5an, nou'n annan en Gouvernman 'Beavers' ki ti pe diriz sa pei.

Les mon eksplike.

Dan lanatir, i annan en bann pti zannimo-bann beavers- ki reste dan larivyer.

Sa bann kreatir i konstri zot labita par kre bann danm dan larivyer.

Me zot fer sa par blok delo dan lavrivyer, zot fer bann baraz ou baryer avek bann brans dibwa , zerb e labou pou ki delo i reste anler.

Sa i vèdir ki napa sirkilasyon.

Madanm Speaker

Se sa ki LDS tin fer Sesel.

Zot pa tin zis koup delo, zot tin ferm tiyo lo seselwa parey bann beavers.

Ler zot zot ti pe plonze, benmyen e pran suntan anler, Seselwa anba ti pe viv dan en dezer e ti pe mor avek laswaf.

Se sa polisi ekonomik LDS, trangle sa bann ki anba tandis ki bann ki anler i viv dan lobilans.

Madanm Speaker,

Gouvernman di zour Prezidan Herminie pa ti pou bezwen ouver tiyo, parey zot pe dir, si pandan sa 5an, zot ti diriz sa lekonomi avek en leker pou tou Seselwa.

Mon demann ankor eski LDS i realize e konpran soufrans ki sa pep ti pe viv ladan?

Ler zot pe koz lo lekonomi stab e rezerv labank, eski zot konnen ki bann manman ti pe swazir si pou pey bil elektrisite oubyen aste manze?

Akfer ou annan en lekonomi stab e rezerv si ou popilasyon pe viv dan lapovrete?

E la **Madanm Speaker**, mon kwar lepep Seselwa i bezwen ganny sa tre kler.

I pa ki lekonomi ti pe mal fer ou ki ti napa larzan.

Okontrer, parey Onorab Georges In dir nou, lekonomi ti pe ganny byen managed anba zot.

Realite i ki Msye Ramkalawan ler i ti Prezidan e ede par son mazorite absoli dan lasanble nasyonal ti fer en **swa tre kler**.

Zot ti **swazir, deliberaman**, pou koup bann benefis e lasistans sosyal ki popilasyon ti bezwen.

Zot ti fer **en swa** pou ferm tiyo delo.

Zot pann fer nanryen pou fer pri lavi desann.

Deliberaman Madanm Speaker, se sa ki LDS ti swazir fer.

Tou zot lavi zot in koz lo lapovrete, en letan zot ti fer politik 40% lapovrete me dan zot premye 100 zour, ki zot ti fer?

Zot ti ferm sa lazans ‘poverty alleviation’.

Zot ti koup welfare.

Zot ti ferm URS e APDAR.

Zot ti met kondisyon lo 13enm mwan saler

Zot ti koup long service allowance travayer.

Ma les lepep Seselwa zize pou zot menm kote sa Gouvernman LDS ti pe anmenn zot.

E lo lot kote, nou'n vwar kote larzan ti ale.

Sa **Madanm Speaker**, i diferans tre kler ant Prezidan Patrick Herminie ek Prezidan Ramkalawan.

En diferans tre kler ant LDS ek US.

Nou pa kapab dir leta nou nasyon i stab tan ki Seselwa pe soufer.

Prezidan in fer tre kler ki bann mezir, lamazorite kin ganny anonse e ki deza an plas, i target bann dimoun ki vreman bezwen sa kalite lasistans.

Lentrodiksyon kart STC, plis komodite lo lalis esansyel, rediksyon dan pri bis, siport avek child care e logmantasyon dan sekirite sosyal, sa i bann mezir spesifik pou soutenir nou bann frer e ser pli vilnerab dan nou sosyete.

Sa pa ouver tiyo **Madanm Speaker**

Sa se donn ou pep dignite .

Se retir dimoun lo zot zenou e dir zot debout e rapel zot ki zot osi zot annan en plas dan sa pei.

I enportan alor ki Seselwa i konn sa diferans ant LDS e US.

Akoz, nou nou swazir pou debout akote e avek lepep.

En lot mezir ki mon akeyir Madanm Speaker i konsern to lentere ki labank pe sarze ozordi lo loan.

Nou tou nou konnen ozordi ki ler ou pran en loan avek en labank ki ler ou fini pey sa loan ou pey de fwa sa ki ou prete.

Mon swete ki bann negosyasyon i prodwir rezilta ki pou benefisye nou popilasyon.

E mon kontan vwar ki Gouvernman pou write off serten loan spesifik lavalier 59milyon ki mon asire pou donn gran soulazman bokou fanmiy Seselwa.

Se sa diferans ant en Gouvernman US e LDS: kan Gouvernman i annan par dan en labank ou en lantrepriz, bi se pa fer profi lo ledon malere, me servi sa profi pou ed ou pep.

Tou sa bann mezir **Madanm Speaker**, i montre en Prezidan ki annan son pep a ker.

En Prezidan ki pe rod solisyon, ki malgre defi, ki pe travay pou amelyor lavi son pep.

En Prezidan e son Gouvernman, kin prezant bann mezir pou soulaz bann ki ti pe pli soufer me kin osi anmenn bann mezir prevansyon ki anpes dimoun tonm dan lapovrete.

I fer mwan fyer pou vwar en Prezidan ki asire ki Seselwa i viv avek dignite, kot i annan lazistis sosyal, kot larises i gany distribye dan en fason ekitab e ki personn pa gany kit deryer.

Mon kontan ki Prezidan Herminie in osi rekonet zefor travayer Seselwa.

Ki in dir klerman ki tou dimoun i bezwen travay e kontribye e ki nou pa kapab vin depandan lo welfare.

Seselwa dan son mazorite i travay dir, e ler ou valoriz son zefor, ler ou rekonpans li, Seselwa pou delivre.

Mon felisit Prezidan pou redonn nou bann travayer son trezyenm mwan saler.

Pou redonn zot, zot long service allowance.

Pou redonn bann ki lo kontra servis piblik zot performance allowance e zot gratite annyel

E pou gard son promes pou fer desann laz pou ganny Sekirite Sosyal.

Pou bann ki anvi kontinyen travay e kapab, mon kwar ki Gouvernman pou annan en mekanism pou fasilite e ankouraz sa. kekfwa entrodwir en nouvo kad travay pou sa group dimoun.

Mon felisit Prezidan pou ekout son pep lo sa size olye ekout zis bann eksper enternasyonal.

Seselwa i devret kapab fer son prop desizyon lo ki mannyer i viv.

Nou Gouvernman i ekout son pep, nou kwar dan rod solisyon olye enpoze.

Nou kwar ki olye zis adopte sa ki larestan lemonn pe fer, ki nou annan talan e abilite la ater Sesel pou regard lavenir avek konfyans e deside kwa ki pli bon pou nou.

E Madanm Speaker,

Kot LDS i adopte bann vye polisi kapitals liberal ki eksplwat travayer, nou nou kwar dan drwa travayer.

Kot LDS i kwar ki Seselwa i viv zis pou travay, nou dan US nou dir ki travay i devret en fason ki permet ou viv byen.

Alor, mon pou dir avek Onorab Georges, trust the process-i annan solisyon pou sa bann problem e defi ki in leve.

E mon konnen ki serten solisyon pa son zenerasyon ou menm mon zenerasyon ki pou anmennen me Prezidan Herminie e US i trust sa bann zenn ki pe leve la obor nou avek lavenir sa pei.

E la **Madanm Speaker**, mon le tous en lot pwen ki Prezidan Herminie in koz lo la dan son diskour.

Sa se rol lazenes dan devlopman nou pei.

Ankor, diferans ant US ek LDS i tre kler.

Prezidan in fer sorti, ki nou lazenes i devret ganny tou loportinite e posibilite pou develop zot potansyel.

Mon siport lenvestisman ki pe gany fer dan ledikasyon, devlopman skil, lantreprenarya, kiltir, sport, ek lekonomi elektronik.

I enportan ki nou ranforsi bann program sipor pour lazenes, agrandir akse avek formasyon e sipor pour komans en biznes.

Mon akeyir lanons Prezidan pou letablisman en Konsey pour Emansipasyon bann Zenn, pour formaliz patisipasyon bann zenn dan proses fer desizyon onivo nasyonal.

Sa **Madanm Speaker**, i montre en Prezidan ki pare pou ‘empower’ nou lazenes e ki annan konfyans dan zot abilite.

Mon demann bann zenn pou pran loportinite e kontribye plenman dan devlopman nou pei.

Lazenes Seselwa i lavenir nou pei, e Prezidan Herminie in fer kler ki nou bezwen prepar e ekip nou lazenes pou pran sarz sa lekonomi modern kot teknolozi i form la baz.

Nou pa kapab koz lo lazenes san koz lo ledikasyon **Madanm Speaker** e mon kontan ki Prezidan in rekonet defi kin ekziste dan sa sekter.

Zanfan pa kapab performen si zot lavi fanmiy e kondisyon sosyal pa stab.

Anmenntan, si nivo ledikasyon pa a la oter, nou riske perdi nou lazenes.

Mon espere ki bann reform ki Prezidan in anonse i anmenn pli bon rezilta e pli byen prepar bann etidyan pou fer fas avek lemonn travay ler zot fini lekol.

Si nou nou oule keksoz amelyore, nou bezwen vwar lazenes koman bann partener serye dan developman e non pa zis bann depandan.

Bann mezir ki Prezidan in anonse pou fer sa en realite e ankor mon demann lazenes Seselwa pou zwe zot rol.

Dan sa Sesel anba direksyon Prezidan Herminie, zot kontribisyon i enportan.

Madanm Speaker

Ler monn ekout Prezidan, mon vwar en vizyon tre kler kote i pe anmenn nou pei.

Mon pa vwar en Gouvernman ki swazir pou vir ledlo bann ki pli vilnerab dan sosyete.

Okontrer, mon vwar en Prezidan e Gouvernman ki konsyan e ki konn defi la deor e bezwen son pep.

En Prezidan e Gouvernman ki realize ki nou pa kapab kontinyen ignor lenpak bann fleo sosyal lo nou bann fanmiy, lasosyste e lekonomi.

Nou tou nou konn lanplere problem trafik e labi drog dan nou sosyste ozordi.

Pou sa dernyen 15an, i malere pou vwar dega ki problem drog in koze e pe kontinyen koze dan sa pei.

Koman en Seselwa, ozordi, mon demann mon bann frer e ser Seselwa pou nou donn Prezidan Herminie e son Gouvernman sipor pou met sa problem anba kontrol.

Madanm Speaker

Nou pei e nou popilasyon i pti.

I annan serten size ki nou pa kapab afford kontinyen fer en kalite politik destriktif akòz ler sa bato ki apel sesel i koule, nou tou nou pou koule.

Prezidan Herminie in fer tre kler lapros son Gouvernman anver sa size.

Nou pa kapab zis ‘focus’ lo laspe sekirite ouswa lo ‘supply’ me nou bezwen osi rekonet lenportans bann entervansyon ki adres demann.

Mon kontan vwar ki apre retar, ki sa vilaz reabilitasyon ki pou konpri 4 sant reabilitasyon pe finalman al ganny konstri.

Mon apresye e mon konnen ki bokou paran e zenn i apresye ki Prezidan pe ranforsi lasistans pou bann ki pe viv avek ladiksyon.

La ki APDAR i ganny relanse e osi URS, mon swete ki sa problemn i ganny sa lantansyon ki i merite akòz si i anann en size ki pe menas nou sosyete e lavenir nou pei i size drog.

Mon felisit Prezidan pou pran en lapros ki vwar sa problemn koman enn ki konsern lasante piblik, e kot prevansyon e reabilitasyon i kle.

Nou pa kapab zis pini dimoun e kontinyen maltret nou bann frer e ser kin tonbe, se nou frer e Ser Seselwa ki nou pe maltrete e sa lapros i mal.

Mon swete ki bann zefor reabilitasyon i prodwi rezilta e ki bann zenn i kapab reganny zot dignite, trouv en lanplwa e fer zot kontribisyon dan devlopman pei.

Mon osi sipòrt Prezidan ler i koz lo lansante mantal.

Presyon la ater, Madanm Speaker, espesyalman sa dernyen 5an ti bokou.

Seselwa pa ti bezwen en Gouvernman ki vin azout fardo e plis traka lo li.

E se sa Ki Prezidan Herminie in rekonet, ki lavi i deza difisil, e ki bokou dimoun pe fer fas avek bokou problemn sosyal e ekonomik.

E rol en Gouvernman se pou soulaz son pep, donn sipòr e servis ki asire ki dimoun i annan rekour.

Madanm Speaker

Mon akeyir lanons Prezidan ki Gouvernman pou konstrir 2000 lakaz ver lannen 2030.

Zis apepre 250 lakaz kin gany konstri dan sa dernyen 5an e sa i vremen malere pou sa 3,200 seselwa ki pe fer kontribisyon e ankòr pe esper lasistans.

430 aplikan i ankor pe esper later landbank e mon siport zefor Gouvernman pou delivre 150 morso later rezidansyel sa lannen.

Desizyon Prezidan pou rekomans fer konblaz, pour kree 570, 000 met kare nouvo later, enkli preparasyon Île Aurore pour proze lakaz, lekol, ek devlopman lenfrastruktir i montre en Gouvernman avek vizyon ki konn bezwen son popilasyon.

Madanm Speaker

Prezidan dan son diskour in osi koz lo proteksyon nou lanvironman koman esansyel pou nou sekirite alimanter e nou rezilyans ekonomi.

Mon kontan vwar lanfaz lo bann mezir adaptasyon kont sanzman klima ki kontinyelman menas nou bann lakot, lenfrastruktir e kominote ki ekspoze avek risk lerozyon e inondasyon.

Mon annan konfyans ki anba direksyon Prezidan Herminie ki proteksyon nou lanvironman pou reste en pilye ki gid nou devlopman.

Nou pa kapab eksplwat nou lanvironman natirel dan en fason ki destriktif e ki pa soutenab e la mon felisit Prezidan pou son leadership kouraze espesyalman an sa ki konserne size Assomption.

Madanm Speaker

Le 29 zen sa lannen nou pou selebre 50enm lanniverser nou lendepandans.

Sa i en zour enportan dan listwar nou pei.

Koman sa parti kin lite e kin devan dan lendepandans nou pei, mon kontan vwar ki se en Gouvernman United Seychelles ki opouvwar pou mark sa levennman tre spesyal.

Me mon swe profon Madanm Speaker, i ki nou servi sa moman pou nou reflesir ki manyer, espesyalman nou, bann reprezantan lepep, nou travay pou anmenn nou popilasyon pli pre ansanm, parey nou lim nasyon Koste Seselwa i demande.

Annou servi sa moman pou nou edik nou lekor, pou apresye kwa ki nou konstitisyon i demande.

E la mon fer referans avek lartik 40 nou konstitisyon, ki koz lo devwar sak sitwayen seselwa pou soutenir e defann nou konstitisyon.

Alor koman reprezantan lepep, annou vin bann lekzanp, kot nou montre lepep ki i vedir defann nou konstitisyon.

Se lepep ki siprenm e nou konstitisyon i reflekte sa klerman.

Akoz pouvwar pou hold nou ‘accountable’ i dan lanmen lepep Seselwa.

An konklizyon Madanm Speaker, apre bokou lakonplisman zis dan premye 100 zour son administrasyon, Prezidan Herminie in rapel nou ki i annan ankor travay devan nou.

Mardi dan sa Lasanble, noun ekout en Prezidan ki matir avek leksperyans neser pou delivre enn bann diskour pli enportan lo leta nou nasyon.

Prezidan pann maltret personn, in koz kler e eksplik Seselwa kote nou pei i ete ozordi e son vizyon pou nou lavenir.

Malgre sa, noun tann en Lider Lopoziyon dan Lasanble koze konmsi sa pei pe pran fon.

Par kont, sa menm dirizan, pandan ki son parti in opouvwat pandan sa dernyen 5an, pandan ki zot ti annan en mazorite absoliman dan sa Lasanble, pa ti hold son prop Gouvènmman e Prezidan accountable.

Kefwa si i tin fer sa, zot ti avay ankò opouvwat ozordi.

Me, zot dominer e larogans e zot bann polisi kapitalis liberal in sitan anmenn sa pep, ki Seselwa in met zot deor.

I malere ozordi olye vwar nou demokrasi grandi e vin pli matir, nou vwar bann dirizan ki kontinyen anmenn en politik sabotaj e saboule.

Ozordi, demann mazorite Seselwa e zot a dir ou ki zot lavi pe dousman dousman amelyore.

Se sa leta nou nasyon.

Nou pe rekonstrir e rebatir.

Kot Myse Ramkalawan e LDS tin derasinen, koupe e koupaye, Prezidan Herminie pe replante e pe aroze.

Kot LDS ti pe kree en sosyete kot sa ki annan i vin pli ris e sa ki napa i vin pli pov, Prezidan Herminie in dir for the many not the few.

Kot LDS e zot bann dirizan ti denigre e maltret Seselwa, Prezidan i dir nou trust the process.

Ozordi, LDS i le vin koz lo rule of law, demokrasi e laliberte lekspresyon.

Zot bliye ki pandan sa 5an, zot ti pe run sa pei parey bann diktater.

Dan sa lasanble, noun vwar micro gany koupe, noun vwar bann reprezantan ki lepep in elekte gany anpes koze.

State House, noun tenway zournalis gany ensilte, en bann ganny ‘ban’ e ozordi sa bann menm dimoun i koz lo laliberte.

Ozordi, nou nepli vwar solda lo semen pe teroriz nou popilasyon e pe gany servi koman larme personel prezidan.

Ozordi, leta nou nasyon i pli prometan.

Seselwa i annan li en Prezidan ki pe diriz pou son pep annantye.

Byensir, dan en demokrasi i devret annan lespas pou nou dezagree.

Me en demokrasi Madanm Speaker i grandir ler nou respekte swa lepep.

Malerezman, nou ankor vwar bann dirizan dan LDS ki pa kapab aksepte lefe ki zot in perdi sa eleksyon.

Nou vwar bann aktivite lo rezo sosyal kot zot kontinyen denigre travay gouvernman anba giz hold gouvernman accountable.

Zot kontinyen fer sabotaz e anbet sa pep.

Me, **Madanm Speaker**, se lepep Seselwa ki pou hold Prezidan accountable an 2030.

Avek bann defi ki ekziste dan nou sosyete ozordi e dan lemonn, Seselwa i bezwen bann dirizan ki met lentere pei premye.

50an apre nou lendepandans, i malere ki nou annan en lopoziyon ki azir parey en zanfanklakres.

Nou Gouvernman i welcome kritik konstruktif, nou rekonet ki nou pou fer fot, ki pa tou keksoz ki pou ganny delivre a ler e ki nou bann dirizan pa perfe.

Me sa ki enportan Madanm Speaker, se ki sa Parti US, in touzour annan en leker pou sa pep.

Nou lentansyon, e lentasyon nou Prezidan se fer Sesel fyer e fer Seselwa viv pli byen.

Prezidan Herminie pa bezwen personn dan LDS pou hold li accountable. Nou dan US nou pa pran leson avek LDSakoz zot in fail sa pep.

Se lepep ki pou zize si in delivre, si in amelyor zot lavi.

Pou bann ki le senm divizyon, bann ki pe koz lo viktimizasyon, les mon rapel zot sa dernyen 5an.

I enteresan vwar ki mannyer ozordi, zot koz parey lisyen koup lake, tandi ki ler zot ti annan pouvwar zot ti rule border e fer dominer.

Ozordi zot koz lo respe, me 5an pase zot ti vin dan lasanble pou vin maltret dimoun.

Me Seselwa la deor, i vwar kler e Seselwa pe swiv ki pe pase dan son pei.

Seselwa i enterese konnen ki son bann dirizan ki in elekte i anann pou ofer, si zot gard zot parol e zot delivre.

E mwan mon napa okenn dout apre ki monn ekout diskour leta la nasyon delivre par Prezidan Patrick Herminie, ki wi, Sesel i dan bon lanmen.

E ki nou lavenir anba Prezidan Herminie i pli briyan ozordi ki I ti ete anba LDS.

E pou bann ki ankor pe doute oubyen pann kontan sa diskour mon demann zot pou zis Trust the process.

Mersi Madanm Speaker.